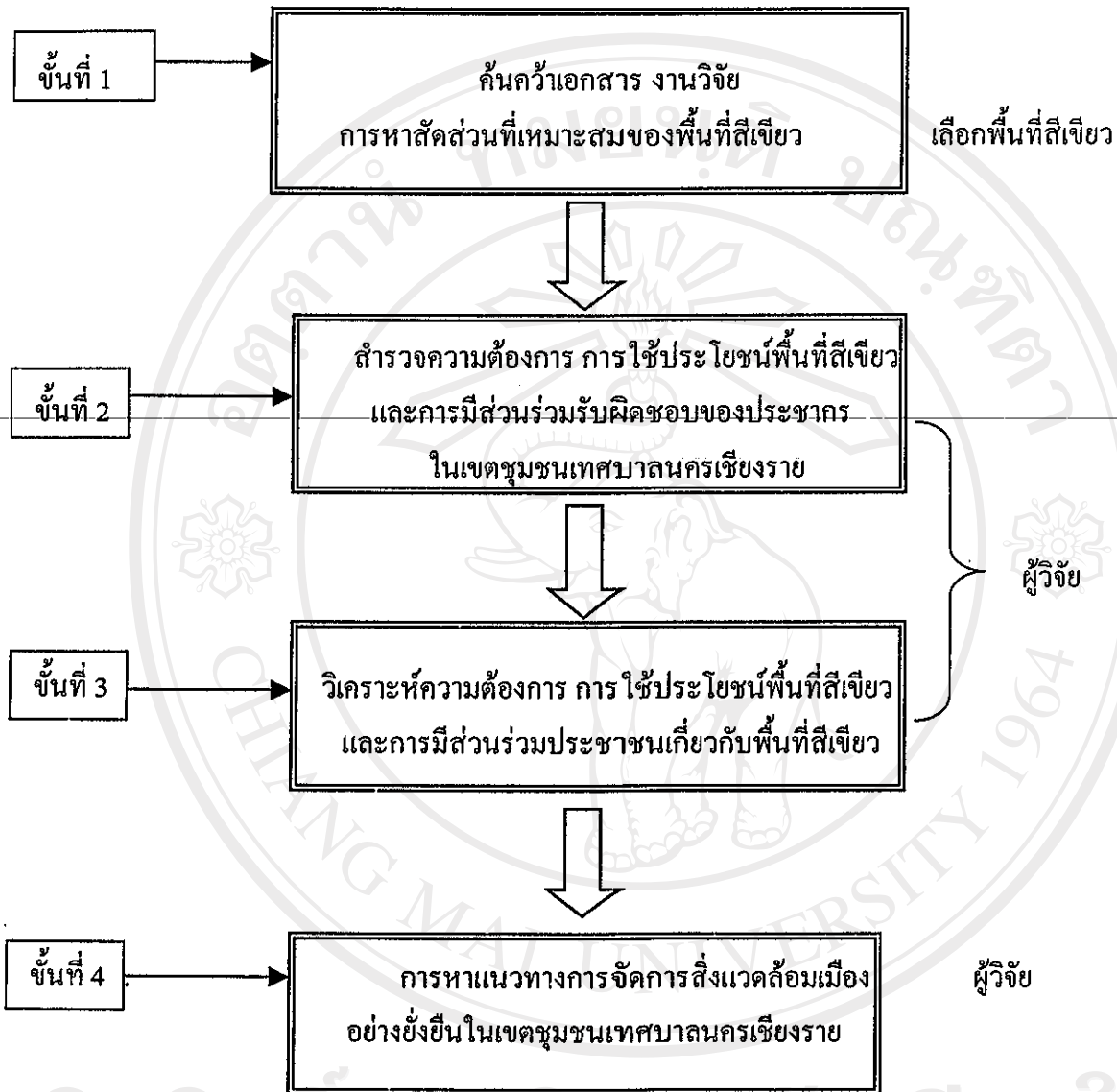

บทที่ 4

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพร่วมกัน การศึกษาเรื่อง การจัดการพื้นที่สีเขียวเพื่อความยั่งยืนในเขตชุมชนเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นการศึกษาที่ใช้ข้อมูลเอกสารทางด้านกายภาพเมือง แนวคิดที่ค้นคว้าได้จากเอกสารงานวิจัย และเอกสารวิชาการทางด้านผังเมือง และการรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจใช้การคัดเลือกพื้นที่สวนสาธารณะเป้าหมายในเขตเมือง ในศูนย์กลางเมือง และชานเมืองรอบนอก เลือกสวนสาธารณะขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จำนวน 4 แห่ง ทำการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม จากการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากประชาชนที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ โดยเลือกประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน เพื่อศึกษาความเห็นที่แสดงความต้องการโดยทั่วไปและการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ในขณะที่เดียวกันจะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกถึงประโยชน์การมีส่วนร่วมของประชากร (Indeep Interview) เพื่อทำความเข้าใจลักษณะการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมในสถานการณ์สวนสาธารณะ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

โดยรายละเอียดของการดำเนินงานวิจัยแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยดำเนินงานดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยการหาสัดส่วนที่เหมาะสมของพื้นที่สี่เหลี่ยม

1. ผู้วิจัยค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดผังเมือง ด้านพื้นที่สี่เหลี่ยม ส่วนสาธารณะ ของเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
2. นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาสัดส่วนของพื้นที่สี่เหลี่ยมและจำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ขั้นตอนที่ 2 การสำรวจความต้องการพื้นที่สีเขียว การใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ของประชากรในเขตชุมชนเทศบาลนครเชียงราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะ โดยใช้การเลือกกลุ่ม
เป้าหมายแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในแต่ละพื้นที่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้จัดการแบ่งพื้นที่สีเขียวในส่วนสวนสาธารณะและใช้ขนาดของพื้นที่เป็นเกณฑ์
ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากขนาดของพื้นที่สีเขียวในส่วนสวนสาธารณะ มีขนาดและ
ลักษณะพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้วิจัยจึงกำหนดจากความเหมาะสม ดังนี้

1. พื้นที่สวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่มีขนาดตั้งแต่ 1-10 ไร่ จำนวน
2 พื้นที่ คือ สวนตุ้งและ โคมเฉลิมพระเกียรติ และสวนสาธารณะเทิดพระเกียรติครองราชย์ 90 ปี
โดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างพื้นที่ละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน
2. พื้นที่สวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่มีขนาดตั้งแต่ 11 ไร่ขึ้นไปมี
จำนวน 2 พื้นที่ คือ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
(หาดเชียงราย) และสนามกีฬากลางจังหวัด โดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างพื้นที่ละ 10 คน รวมทั้งสิ้น
20 คน

จากนั้นจะคัดเลือกศึกษาเจาะลึก จำนวน 8 คน โดยเลือกจากกลุ่มหนึ่งและกลุ่มสอง
โดยต้องเป็นผู้ที่ใช้ประโยชน์จริงในลักษณะประจำอยู่ในปัจจุบัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้แก่
แบบสอบถามประชาชน เกี่ยวกับลักษณะ การใช้ประโยชน์ ความต้องการพื้นที่สีเขียว และการ
มีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ที่ใช้บริการสวนสาธารณะ ซึ่งมีทั้งหมด 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการสวนสาธารณะและประโยชน์จากการใช้ของประชาชน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบพื้นที่สีเขียวของ
ประชาชน

ตอนที่ 4 ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่สีเขียว

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง การครอบคลุมด้านเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพและสมบูรณ์ที่สุด
3. นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุง แล้วจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
4. จัดทำสำเนาตามจำนวนกลุ่มเป้าหมายเพื่อเตรียมการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยเดินทางไปพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยไม่มีการสร้างเงื่อนไขหรือสร้างลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย และทำการแจกแจงแบบสอบถาม
3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามและรอเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับ ในกรณีข้อมูลตกถัน จะขอให้กลุ่มเป้าหมายตอบอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่
2. ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนามาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการ ลักษณะการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้และบำรุงรักษาเกี่ยวกับที่สีเขียว

ประชากร

1. เลือกจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 คน โดยต้องเป็นผู้ที่ใช้ประโยชน์จริงจากสวนสาธารณะ
2. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลสวนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง คือ แบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ประชากร จากการเลือกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 คน โดยต้องเป็นผู้ที่ใช้ประโยชน์จริงในลักษณะประจำ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลสวนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 1 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า เป็นการถามแบบกว้างๆ และเป็นคำถามปลายเปิดที่มีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้ทราบข้อมูลตรงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้และบำรุงรักษาสวนสาธารณะซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง การครอบคลุมด้านเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพและสมบูรณ์ที่สุด
3. นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุง แล้วจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยเดินทางไปพบบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเจรจาขอสัมภาษณ์
2. ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยในการสัมภาษณ์ได้ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นที่

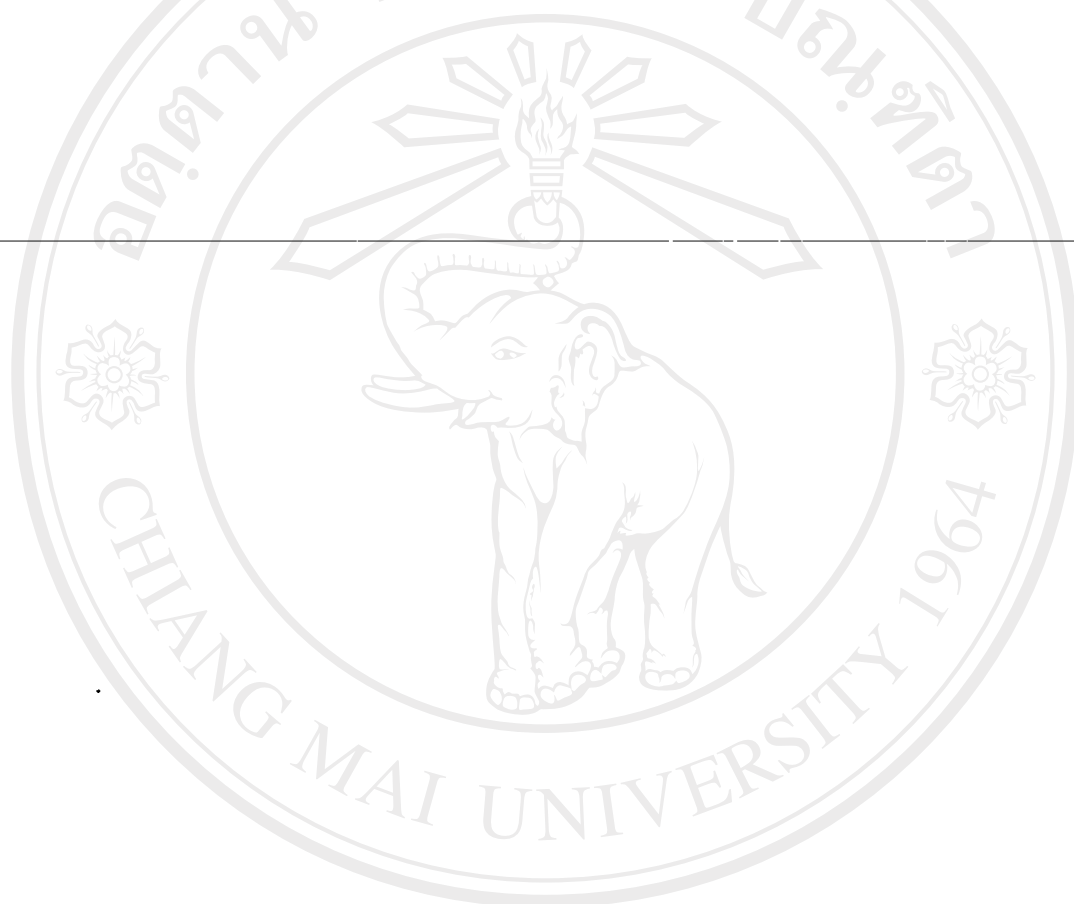
ทางการ และพยายามให้ได้เนื้อหาครอบคลุมในเรื่องที่จะศึกษามากที่สุด โดยได้ทำการบันทึกเสียงในระหว่างการพูดคุยเพื่อไม่ให้เกิดการติดขัดและช่วยให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา โดยใช้การแจกแจงความถี่ในการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 4 การหาแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างยั่งยืนในเขตเทศบาลนครเชียงราย

ผู้วิจัยนำความคิดเห็นจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เจาะลึกด้านความต้องการใช้ประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงราย ของพื้นที่สีเขียว มาสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างยั่งยืนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved